ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 10ης Φεβρουαρίου 2009 *

Στην υπόθεση C-185/07,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει των άρθρων 68 ΕΚ και 234 ΕΚ, που υπέβαλε το House of Lords (Ηνωμένο Βασίλειο) με απόφαση της 28ης Μαρτίου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Απριλίου 2007, στο πλαίσιο της δίκης

Allianz SpA, πρώην Riunione Adriatica di Sicurtà SpA,

Generali Assicurazioni Generali SpA

κατά

West Tankers Inc.,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους B. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts και A. Ó Caoimh, προέδρους τμήματος, P. Kūris, E. Juhász, Γ. Αρέστη, A. Borg Barthet, J. Klučka (εισηγητή), E. Levits και L. Bay Larsen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott
γραμματέας: K. Sztranc-Sławiczek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 10ης Ιουνίου 2008,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— οι Allianz SpA, πρώην Riunione Adriatica di Sicurtà SpA, και Generali Assicurazioni Generali SpA, εκπροσωπούμενες από τον S. Males, QC, επικουρούμενο από τον S. Masters, barrister,

— η West Tankers Inc., εκπροσωπούμενη από τον I. Chetwood, solicitor, επικουρούμενο από τους T. Brenton, και D. Bailey, barristers,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τις V. Jackson και S. Behzadi-Spencer, επικουρούμενες από τους V. Veeder και A. Layton, QC,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την A.-L. During,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την A.-M. Rouchaud-Joët και τον M. Wilderspin,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των Allianz SpA, πρώην Riunione Adriatica di Sicurtà SpA, και Generali Assicurazioni Generali SpA (στο εξής, από κοινού: Allianz και Generali), αφενός, και της West Tankers Inc. (στο εξής: West Tankers), αφετέρου, με αντικείμενο την αναγνώριση της εξ αδικοπραξίας ευθύνης της δεύτερης.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

3 Η σύμβαση για την αναγνώριση και την εκτέλεση αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων, υπογραφείσα στη Νέα Υόρκη στις 10 Ιουνίου 1958 (*United Nations Treaty Series,* τόμος 330, σ. 3, στο εξής: Σύμβαση της Νέας Υόρκης), ορίζει, στο άρθρο ΙΙ, παράγραφος 3, αυτής:

«Το δικαστήριον ενός των συμβαλλομένων κρατών, επιλαμβανόμενον αγωγής επί θέματος ως προς το οποίον τα μέρη έχουν συνάψει συμφωνίαν εν τη εννοία του παρόντος άρθρου, θα παραπέμπει τα μέρη εις διαιτησίαν, τη αιτήσει ενός εξ αυτών, εκτός εάν διαπιστώνει ότι η εν λόγω συμφωνία είναι άκυρος, ανενεργής ή μη επιδεκτική εφαρμογής.»

Το κοινοτικό δίκαιο

4 Κατά την εικοστή πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 44/2001:

«Η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων που έχουν προσυπογράψει τα κράτη μέλη έχει ως συνέπεια ότι ο κανονισμός δεν θίγει τις συμβάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη και οι οποίες αφορούν ειδικά θέματα.»

5 Το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ανεξάρτητα από το είδος του δικαστηρίου. Δεν καλύπτει ιδίως φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις.

2. Εξαιρούνται από την εφαρμογή του:

[…]

δ) η διαιτησία.»

6 Το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Πρόσωπο που έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους μπορεί να εναχθεί σε άλλο κράτος μέλος:

[…]

3) ως προς ενοχές εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη ή ενδέχεται να συμβεί το ζημιογόνο γεγονός

[…]».

Το εθνικό δίκαιο

7 Το άρθρο 37, παράγραφος 1, του νόμου του 1981 περί Ανωτάτου Δικαστηρίου (Supreme Court Act του 1981) ορίζει:

«Το High Court μπορεί, με παρεμπίπτουσα ή οριστική διάταξη, να εκδίδει διαταγές σε όλες τις περιπτώσεις που το κρίνει δίκαιο και σκόπιμο […]».

8 Ο νόμος του 1996 περί διαιτησίας (Arbitration Act του 1996) ορίζει στο άρθρο 44, με τίτλο «Δικαιοδοτικές εξουσίες δυνάμενες να ασκηθούν προς στήριξη της διαιτητικής διαδικασίας»:

«1) Αν τα μέρη δεν ορίσουν άλλως, τα δικαιοδοτικά όργανα έχουν, όσον αφορά τη διαιτητική διαδικασία και σε σχέση με αυτήν, την ίδια εξουσία εκδόσεως διαταγών, στους κάτωθι απαριθμούμενους τομείς, με εκείνη που έχουν στο πλαίσιο μιας τακτικής διαδικασίας και σε σχέση με αυτήν.

2) Οι τομείς είναι οι ακόλουθοι:

[…]

e) η έκδοση προσωρινής διαταγής […]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

9 Τον Αύγουστο του 2000, το Front Comor, πλοίο ιδιοκτησίας της West Tankers, ναυλωμένο από την Erg Petroli SpA (στο εξής: Erg), προσέκρουσε, στις Συρακούσες (Ιταλία), σε προκυμαία ανήκουσα στην Erg, προκαλώντας ζημίες. Η σύμβαση ναυλώσεως υπέκειτο στο αγγλικό δίκαιο και περιείχε συμφωνία προβλέπουσα διαιτησία στο Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο).

10 Η Erg ζήτησε από τους ασφαλιστές της, Allianz και Generali, αποζημίωση μέχρι του ορίου που προέβλεπε η ασφαλιστική της κάλυψη και κίνησε, στο Λονδίνο, διαιτητική διαδικασία κατά της West Tankers για το υπόλοιπο της ζημίας. Η West Tankers δεν αποδέχθηκε την ευθύνη της για τις προκληθείσες από την πρόσκρουση ζημίες.

11 Μετά την εκ μέρους τους καταβολή στην Erg, δυνάμει των ασφαλιστηρίων συμβάσεων, της αποζημιώσεως για τη ζημία που υπέστη, οι Allianz και Generali άσκησαν αγωγή, στις 30 Ιουλίου 2003, ενώπιον του Tribunale di Siracusa (Ιταλία) κατά της West Tankers με αίτημα να τους αποδοθούν τα ποσά που κατέβαλαν στην Erg. Στηρίχθηκαν στην εκ του νόμου υποκατάστασή τους στα δικαιώματα της Erg, κατά το άρθρο 1916 του ιταλικού Αστικού Κώδικα. Η West Tankers προέβαλε ένσταση αναρμοδιότητας του εν λόγω δικαστηρίου, στηριζόμενη στην ύπαρξη συμφωνίας διαιτησίας.

12 Παραλλήλως, η West Tankers κίνησε, στις 10 Σεπτεμβρίου 2004, διαδικασία ενώπιον του High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (Ηνωμένο Βασίλειο), ζητώντας να αναγνωριστεί ότι η διαφορά μεταξύ της ιδίας, αφενός, και των Allianz και Generali, αφετέρου, έπρεπε να υπαχθεί στη διαιτησία δυνάμει της περιεχόμενης στη σύμβαση ναυλώσεως συμφωνίας διαιτησίας. Η West Tankers ζήτησε, επίσης, την έκδοση διαταγής απαγορεύουσας στις Allianz και Generali να κινήσουν οποιαδήποτε άλλη διαδικασία πλην της διαιτησίας ή να συνεχίσουν την κινηθείσα ενώπιον του Tribunale di Siracusa διαδικασία (στο εξής: anti-suit injunction).

13 Με απόφαση της 21ης Μαρτίου 2005, το High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court), δέχθηκε τα αιτήματα της West Tankers και εξέδωσε την anti-suit injunction που ζητήθηκε κατά των Allianz και Generali. Οι εν λόγω εταιρίες άσκησαν έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του House of Lords. Υποστήριξαν ότι η έκδοση μιας τέτοιας διαταγής αντιβαίνει προς τον κανονισμό 44/2001.

14 Το House of Lords αναφέρθηκε, αρχικώς, στις αποφάσεις της 9ης Δεκεμβρίου 2003, C-116/02, Gasser (Συλλογή 2003, σ. I-14693), και της 27ης Απριλίου 2004, C-159/02, Turner (Συλλογή 2004, σ. I-3565), με τις οποίες κρίθηκε, ουσιαστικώς, ότι διαταγή απαγορεύουσα σε ένα των μερών να κινήσει ή να συνεχίσει διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους δεν είναι συμβατή με το σύστημα που καθιερώνει ο κανονισμός 44/2001, έστω και αν έχει εκδοθεί από το αρμόδιο κατά τον εν λόγω κανονισμό δικαστήριο. Τούτο διότι ο κανονισμός αυτός θεσπίζει ένα πλήρες σύνολο

ομοιόμορφων κανόνων περί διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να επιδεικνύουν αμοιβαία εμπιστοσύνη κατά την ορθή εφαρμογή των κανόνων αυτών.

15 Εντούτοις, κατά το House of Lords, η αρχή αυτή δεν ισχύει προκειμένου περί διαιτησίας, καθόσον αυτή εξαιρείται πλήρως από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, αυτού. Στον τομέα αυτόν, δεν υφίσταται σύνολο ομοιόμορφων κοινοτικών κανόνων, προϋπόθεση αναγκαία για την εμπέδωση και την επίδειξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών. Επιπροσθέτως, από την απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991, C-190/89, Rich (Συλλογή 1991, σ. I-3855) προκύπτει ότι η κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, του κανονισμού 44/2001 εξαίρεση δεν αφορά μόνον αυτές καθεαυτές τις διαιτητικές διαδικασίες, αλλά και τις ένδικες διαδικασίες που έχουν ως αντικείμενο τη διαιτησία. Με την απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 1998, C-391/95, Van Uden (Συλλογή 1998, σ. I-7091), διευκρινίστηκε ότι η διαιτησία αποτελεί το αντικείμενο μιας διαδικασίας όταν σκοπός αυτής είναι η προάσπιση του δικαιώματος επιλύσεως της διαφοράς με διαιτησία, όπως στην περίπτωση της διαφοράς της κύριας δίκης.

16 Το House of Lords τονίζει, επίσης, ότι, εφόσον ολόκληρος ο τομέας της διαιτησίας εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού 44/2001, η εκδοθείσα κατά των Allianz και Generali διαταγή, που τους απαγορεύει να προσφύγουν σε άλλη διαδικασία πλην της διαιτησίας και να συνεχίσουν την ενώπιον του Tribunale di Siracusa διαδικασία, δεν μπορεί να έρχεται σε αντίθεση με τον εν λόγω κανονισμό.

17 Τέλος, το House of Lords τονίζει ότι τα δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου εκδίδουν anti-suit injunctions από πολλών ήδη ετών. Κατά την άποψή του, η πρακτική αυτή συνιστά αποτελεσματικό μέσο για το δικαστήριο της έδρας του διαιτητικού οργάνου, το οποίο ασκεί τον έλεγχό του επί του οργάνου αυτού, καθόσον συμβάλλει στην ασφάλεια δικαίου περιορίζοντας τις πιθανότητες συγκρούσεως μεταξύ της διαιτητικής αποφάσεως και της αποφάσεως ενός εθνικού δικαστηρίου. Επιπροσθέτως, αν την πρακτική αυτή υιοθετούσαν και τα δικαστήρια άλλων κρατών μελών, θα ενισχυόταν η ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έναντι άλλων διεθνών κέντρων διαιτησίας, όπως η Νέα Υόρκη, οι Βερμούδες και η Σιγκαπούρη.

18 Υπό τις συνθήκες αυτές, το House of Lords αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι συμβατό με τον κανονισμό 44/2001 να εκδίδει δικαστήριο κράτους μέλους διαταγή υποχρεώνουσα ένα πρόσωπο να μην κινήσει ή να μη συνεχίσει ένδικη διαδικασία εντός άλλου κράτους μέλους, επειδή με την ενέργειά του αυτή παραβιάζει συμφωνία περί διαιτησίας;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

19 Με το προδικαστικό του ερώτημα το House of Lords ζητεί, ουσιαστικώς, να διευκρινιστεί αν η έκδοση εκ μέρους δικαιοδοτικού οργάνου κράτους μέλους διατάξεως απαγορεύουσας σε ένα πρόσωπο να κινήσει ή να συνεχίσει διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, επειδή μια τέτοια διαδικασία αντίκειται σε συμφωνία διαιτησίας, είναι συμβατή με τον κανονισμό 44/2001, μολονότι το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, του κανονισμού αυτού εξαιρεί τη διαιτησία από το πεδίο εφαρμογής του.

20 Μια anti-suit injunction, όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στη διαφορά της κύριας δίκης, μπορεί να απευθύνεται στον πράγματι ασκήσαντα ή στον δυνάμενο να ασκήσει αγωγή στην αλλοδαπή. Όπως υπογράμμισε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 14 των προτάσεών της, σε περίπτωση κατά την οποία ο καθού η διαταγή δεν συμμορφωθεί προς αυτή, διατρέχει τον κίνδυνο διώξεως για προσβολή δικαστηρίου, για την οποία προβλέπονται ποινές περιλαμβάνουσες ακόμη και την προσωποκράτηση ή τη δήμευση των περιουσιακών του στοιχείων.

21 Τόσο η West Tankers όσο και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υποστηρίζουν ότι μια τέτοια διαταγή δεν μπορεί να θεωρηθεί ασύμβατη με τον κανονισμό 44/2001, καθόσον το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, αυτού του κανονισμού αποκλείει τη διαιτησία από το πεδίο εφαρμογής του.

22 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι, για προσδιοριστεί αν μια ένδικη διαφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικώς το αντικείμενο της συγκεκριμένης διαδικασίας (προαναφερθείσα απόφαση Rich, σκέψη 26). Ειδικότερα, το αν μια διαφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001 καθορίζεται από τη φύση των δικαιωμάτων στων οποίων τη διασφάλιση αποβλέπει (προαναφερθείσα απόφαση Van Uden, σκέψη 33).

23 Διαδικασία, όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, η οποία καταλήγει στην έκδοση anti-suit injunction, δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001.

24 Μολονότι, όμως, μια διαδικασία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001, εντούτοις ενδέχεται να έχει συνέπειες ικανές να θίξουν την πρακτική αποτελεσματικότητά του, ικανές δηλαδή να παρακωλύσουν την επίτευξη των σκοπών της ενοποιήσεως των κανόνων συγκρούσεως διεθνών δικαιοδοσιών στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και της ελεύθερης κυκλοφορίας των αποφάσεων που εκδίδονται στους τομείς αυτούς. Τούτο συμβαίνει, ιδίως, στην περίπτωση κατά την οποία μια τέτοια διαδικασία εμποδίζει δικαστήριο άλλου κράτους μέλους να ασκήσει τις αρμοδιότητες που του παρέχει ο κανονισμός 44/2001.

25 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν η διαδικασία που κίνησαν οι Allianz και Generali κατά της West Tankers ενώπιον του Tribunale di Siracusa εμπίπτει στον κανονισμό 44/2001 και, στη συνέχεια, ποιες είναι οι συνέπειες της anti-suit injunction επί της διαδικασίας αυτής.

26 Πρέπει να ληφθεί συναφώς υπόψη, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στα σημεία 53 και 54 των προτάσεών της, ότι αν, λόγω του αντικειμένου της διαφοράς, δηλαδή, λόγω της φύσεως των δικαιωμάτων στη διασφάλιση των οποίων αποβλέπει η κύρια διαδικασία, όπως μια αγωγή αποζημιώσεως, η διαδικασία αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001, προκαταρκτικό ζήτημα σχετικό με τη δυνατότητα εφαρμογής συμφωνίας διαιτησίας, που περιλαμβάνει, ιδίως, το ζήτημα του κύρους της, εμπίπτει επίσης στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω κανονισμού. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνει το σημείο 35 της εκθέσεως Ευρυγένη και Κεραμέως για την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας στη Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1986, C 298, σ. 1, σημείο 35, στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών). Στην έκθεση αυτή τονίζεται ότι ο παρεμπίπτων έλεγχος του κύρους συμφωνίας περί διαιτησίας, που τον επικαλείται διάδικος για να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία δικαστηρίου στο οποίο ενάγεται σύμφωνα με τη σύμβαση, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως αυτής.

27 Επομένως, η ένσταση αναρμοδιότητας που προέβαλε η West Tankers ενώπιον του Tribunale di Siracusa, η στηριζόμενη στην ύπαρξη συμφωνίας διαιτησίας, καθώς και το ζήτημα του κύρους της συμφωνίας αυτής, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001 και, κατά συνέπεια, μόνον το δικαστήριο αυτό είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της ενστάσεως αυτής, καθώς και επί της διεθνούς δικαιοδοσίας του, δυνάμει των άρθρων 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, και 5, παράγραφος 3, του κανονισμού αυτού.

28 Επομένως, η μέσω anti-suit injunction παρεμπόδιση δικαστηρίου κράτους μέλους, κανονικώς αρμοδίου να επιληφθεί διαφοράς σύμφωνα με το άρθρο 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, να αποφανθεί, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, του εν λόγω κανονισμού, ακόμη και επί του αν έχει εφαρμογή στην ενώπιόν του εκκρεμή διαφορά ο κανονισμός αυτός, αναμφιβόλως συνεπάγεται απέκδυσή του από την εκ του κανονισμού 44/2001 εξουσία του να αποφαίνεται επί της διεθνούς δικαιοδοσίας του.

29 Επομένως, πρώτον, μια anti-suit injunction, όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη, αντιβαίνει, όπως επισήμανε η γενική εισαγγελέας στο σημείο 57 των προτάσεών της, προς τη γενική αρχή που απορρέει από τη σχετική με τη Σύμβαση των Βρυξελλών νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία τα επιλαμβανόμενα δικαστήρια καθορίζουν μόνα τους, βάσει των κανόνων που υποχρεούνται να

εφαρμόζουν, αν είναι αρμόδια να επιληφθούν της διαφοράς που έχει υποβληθεί στην κρίση τους (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προαναφερθείσα απόφαση Gasser, σκέψεις 48 και 49). Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι ο κανονισμός 44/2001 δεν επιτρέπει, πλην ορισμένων περιορισμένων εξαιρέσεων που δεν αφορούν την υπόθεση της κύριας δίκης, τον έλεγχο της δικαιοδοσίας δικαστηρίου κράτους μέλους από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους (αποφάσεις της 27ης Ιουνίου 1991, C-351/89, Overseas Union Insurance κ.λπ., Συλλογή 1991, σ. 3317, σκέψη 24, καθώς και Turner, προαναφερθείσα, σκέψη 26). Η δικαιοδοσία αυτή καθορίζεται απευθείας από τους κανόνες που θέτει ο κανονισμός αυτός, μεταξύ των οποίων και εκείνοι που αφορούν το πεδίο εφαρμογής του. Σε καμία επομένως περίπτωση δικαστήριο κράτους μέλους δεν είναι περισσότερο κατάλληλο να αποφανθεί επί της δικαιοδοσίας δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους (προαναφερθείσες αποφάσεις Overseas Union Insurance κ.λπ., σκέψη 23, καθώς και Gasser, σκέψη 48).

30 Δεύτερον, παρακωλύοντας δικαστήριο άλλου κράτους μέλους να ασκήσει τις εξουσίες που του παρέχει ο κανονισμός 44/2001, να αποφανθεί, δηλαδή, βάσει των κανόνων που καθορίζουν το πεδίο ουσιαστικής εφαρμογής του κανονισμού αυτού, μεταξύ των οποίων ο κανόνας του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο δ΄, επί του αν ο κανονισμός αυτός έχει εφαρμογή, μια τέτοια anti-suit injunction έρχεται, επίσης, σε αντίθεση, προς την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των νομικών συστημάτων, καθώς και μεταξύ των δικαιοδοτικών οργάνων των κρατών μελών, επί της οποίας στηρίζεται το σύστημα άρσεως συγκρούσεως δικαιοδοσιών που προβλέπει ο κανονισμός 44/2001 (βλ., υπ' αυτή την έννοια, προαναφερθείσα απόφαση Turner, σκέψη 24).

31 Τέλος, αν κατόπιν μιας anti-suit injunction, το Tribunale di Siracusa δεν είχε τη δυνατότητα να εξετάσει το προκριματικό ζήτημα του κύρους ή της εφαρμογής της συμφωνίας διαιτησίας, θα παρεχόταν η δυνατότητα σε έναν από τους διαδίκους να αποφύγει τη διαδικασία επικαλούμενος απλώς τη συμφωνία αυτή, με αποτέλεσμα να μη μπορεί ο ενάγων, που θεωρεί ότι η εν λόγω συμφωνία είναι άκυρη, ανενεργής ή μη επιδεκτική εφαρμογής, να προσφύγει στο κρατικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί δυνάμει του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 44/2001, στερούμενος μια μορφή δικαστικής προστασίας την οποία δικαιούται.

32 Επομένως, anti-suit injunction, όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στη διαφορά της κύριας δίκης, είναι ασύμβατη με τον κανονισμό 44/2001.

33 Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνει το άρθρο ΙΙ, παράγραφος 3, της Συμβάσεως της Νέας Υόρκης, κατά την οποία, το δικαστήριο ενός των συμβαλλομένων κρατών, επιληφθέν αγωγής επί θέματος για το οποίο τα μέρη έχουν συνάψει συμφωνία διαιτησίας, θα παραπέμψει τα μέρη στη διαιτησία, κατόπιν αιτήσεως ενός εξ αυτών, εκτός αν διαπιστώσει ότι η εν λόγω συμφωνία είναι άκυρη, ανενεργής ή μη επιδεκτική εφαρμογής.

34 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έκδοση, από δικαστήριο κράτους μέλους, διαταγής απαγορεύουσας σε ένα πρόσωπο να κινήσει ή να συνεχίσει διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, επειδή μια τέτοια διαδικασία αντιβαίνει προς συμφωνία διαιτησίας, είναι ασύμβατη με τον κανονισμό 44/2001.

Επί των δικαστικών εξόδων

35 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαίνεται:

Η έκδοση, από δικαστήριο κράτους μέλους, διαταγής απαγορεύουσας σε ένα πρόσωπο να κινήσει ή να συνεχίσει διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, επειδή μια τέτοια διαδικασία αντιβαίνει προς συμφωνία διαιτησίας, είναι ασύμβατη με τον κανονισμό (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

(υπογραφές)